

Adviesnota aan de raad

Raadsvergadering: 5 oktober 2017
Agendanummer:
Team: SPP
Zaaknr: 1853-2017

Onderwerp: Zonnepanelenproject Zuidoost Brabant

Aan de raad

Inleiding

Energie en klimaatverandering zijn belangrijke en actuele maatschappelijke thema's. We moeten in hoog tempo overschakelen op gebruik van duurzame en schone energie, om daarmee de negatieve effecten van de klimaatverandering beheersbaar te houden. In het Nationale Energie Akkoord is de doelstelling opgenomen dat Nederland in 2023 16% hernieuwbare energie gebruikt. In regionaal verband (Zuidoost Brabant) is uitgesproken om in 2015 energieneutraal te willen zijn en hiermee koploper te worden in Nederland. Het voorstel is om dit samen met de Peelgemeenten te doen waarvan inmiddels de raden van Asten, Someren, Deurne en Laarbeek al hebben ingestemd.

Beslispunten

1. Besluiten om deel te nemen aan het Zonnepanelenproject Zuidoost-Brabant.
2. Het benodigde krediet beschikbaar te stellen in de vorm van projectfinanciering.
3. Instemmen met het projectplan Zonnepanelenproject Zuidoost-Brabant.
4. Een verordening Zonnepanelenproject regio Zuidoost Brabant gemeente Gemert-Bakel voorbereiden en voorleggen ter vaststelling aan de gemeenteraad.

Dit onderwerp komt aan de orde in: college 19 september 2017

Dit onderwerp is aan de orde geweest in:

Samenhang met eerdere besluiten en/of beleidsprogramma / raadsprogramma

--

Beoogd effect

Het starten van een regionaal zonnepanelenproject. Om inwoners te stimuleren om zonnepanelen op hun eigen woning te plaatsen. Door middel van een lening, zodat het ook voor de lage inkomens mogelijk wordt om energie te besparen. Door dit gezamenlijk te doen, wordt een groot volume gecreëerd voor de aanbesteding. Tevens stimuleert het de lokale energiemarkt omdat blijkt dat hierdoor ook anderen worden gemotiveerd om de eigen woning met zonne-energie te gaan verwarmen.

Duurzaamheid

Er is sprake van nieuw beleid dat gezamenlijk met de andere Peelgemeenten (Asten, Someren, Deurne, Laarbeek) wordt opgepakt. Helmond doet niet mee omdat ze al eigen duurzaamheidsleningen verstrekt.

Argumenten

Het opwekken van stroom met zonnepanelen kan een belangrijke bijdrage leveren aan het verminderen van de CO2 uitstoot en draagt daarmee bij aan het halen van de doelstellingen in het Klimaatakkoord. Met dit project worden woningeigenaren in de gelegenheid gesteld om zonnepanelen te plaatsen op de eigen woning. Inwoners kunnen voor de aanschaf een lening krijgen van de gemeente. De inwoner betaalt deze lening in maximaal 15 jaar terug aan de gemeente. Ook zonder eigen geld kan hiermee een versnelling gecreëerd worden aan de verduurzaming van de gemeente. Dit is vooral ook interessant voor de lagere inkomens.

De gemeente koopt gezamenlijk met de andere deelnemende gemeenten in de regio de zonnepanelen grootschalig in en sluit met een zogenaamde serviceprovider een overeenkomst voor het leveren, plaatsen en onderhouden van de zonnepanelen en het administratief afhandelen van de lening.

Omdat het een nieuw project betreft en er vragen zullen zijn is een Q en A lijst opgesteld. Tevens treft u een uitgebreid overzicht met vraag en antwoord aan dat ook in de andere gemeenten is gebruikt.

Peelsamenwerking

De commissie AFV heeft in haar vergadering van 13 september 2017 uitgesproken om de samenwerking primair te gaan zoeken in sub-regionaal Peelverband. Dit geldt ook voor een eventuele energie-samenwerking. In deze lijn kan vermeld worden dat de gemeenten Asten, Someren, Deurne en Laarbeek al hebben ingestemd met het voorstel en allen gaan deelnemen. Dit betekent dat als Gemert-Bakel meedoet de Peel de sub-regio is die het beste is vertegenwoordigd bij dit project in Zuidoost Brabant.

Financiën

Het voorgestelde besluit kan binnen de begroting worden uitgevoerd. Hierbij dient het volgende te worden opgemerkt.

De gemeenteraad heeft in de "visie herstelplan eigen vermogen" in 2012 bepaald geen geld meer aan derden uit te lenen. De reden hiervoor waren de risico's die verbonden zijn aan het optreden als financier.

Bij dit project wordt voor het risico op wanbetaling een opslag van 0,7% toegepast op de jaarlijkse betaling door de aanvrager. Daarmee wordt het risico afgedekt. Het risico wordt ook gedeeld met de regio. De gemeenten blijven uiteindelijk wel risicodragers, maar de risico's zijn beheersbaar gemaakt. De ervaring vanuit de gemeente Landgraaf is dat deze opslag toereikend is. Het risicoprofiel (in termen van debiteurenbeheer) van de aanvrager

is daarbij bepalend. BKR toetsing vindt niet plaats.

Onderdeel van de regeling is dat mensen vervroegd hun lening voor de zonnepanelen bij de gemeente kunnen aflossen. Er zijn nog geen ervaringen hoeveel aanvragers dit gaan doen. Op het moment dat vervroegd wordt afgelost kan dit leiden tot een kostenpost bij de gemeente. Wij kunnen immers niet boetevrij onze lening bij de BNG aflossen. Op het moment dat wij de vervroegde aflossing niet kunnen gebruiken voor eigen financiering van andere gemeentelijke activiteiten dan zijn de rentekosten van de lening (1,15%) voor de gemeente maar staan daar geen compenserende inkomsten tegenover.

Op 10 december 2015 zijn tijdens de raadsvergadering twee moties overgenomen waarin de gemeenteraad uitspreekt dat er leningen verstrekt dienen te worden aan derden. Dit betrof leningen t.b.v. investeringen in energiebesparing sportaccommodaties en het faciliteren van de blijverslening. Het college heeft deze moties na onderzoek toen naast zich neergelegd. Het belangrijkste argument daarbij was dat de markt al oplossingen had voor deze vraagstukken. Dit is toegelicht in RIN Sport en blijverslening van 21-4-2016. In principe zijn voor deze investeringen in duurzaamheid ook marktoplossingen beschikbaar, alhoewel deze zich niet specifiek richten op bewoners met lage inkomens.

Er zijn geen belemmeringen vanuit de wet FIDO om deze leningen te verstrekken. Geadviseerd wordt op het moment dat we gaan deelnemen aan het project dat de gemeenteraad een projectfinanciering aangaat. Dan kan de aangevane lening ook financieel en administratief gekoppeld worden aan de verstrekte leningen. Voor het aangaan van projectfinanciering is een raadsbesluit nodig.

De financiële administratie (15 jaar) bij dergelijke projecten is omvangrijk. De administratie wordt daarom uitgevoerd door een servicebureau waarvan de kosten worden doorberekend in het jaarlijks door de aanvrager te betalen bedrag. Als de gemeente het project zelf met de markt zou oppakken kan de administratie bij de gemeente komen te liggen waar geen capaciteit voor is voorzien. Het voordeel van nu meedoen is dan ook dat deze inzet en capaciteit in het gezamenlijk project wordt opgepakt en uitgevoerd door een servicebureau (kosten zijn verwerkt).

De gemeente zal capaciteit moeten leveren in de voorbereiding- en implementatiefase van het project. Het organiseren van voorlichtingsbijeenkomsten is een verantwoordelijkheid van de gemeente en daarnaast is een rol weggelegd voor de gemeente tijdens de uitvoering. Hierover dient afstemming gevonden te worden met het nog op te richten regionale servicebureau.

De geschatte investeringsbehoefte voor het totale project bedraagt ongeveer € 50 miljoen voor de hele regio. Iedere gemeente moet haar eigen aandeel financieren. Voor Gemert-Bakel is de geschatte investeringsbehoefte € 1.300.000,-. Mochten er meer aanmeldingen zijn dan geraamd dan wordt een nieuw raadsvoorstel gemaakt voor aanvullende financiering.

Juridisch

Op basis van een kort geding (dat naar aanleiding van het project in Limburg door een installateur is aangespannen) is aan de rechter voorgelegd of een overheid een dergelijk project mag financieren. De rechter heeft hierover de volgende uitspraak gedaan: Als de gemeente dit duurzaamheidsinitiatief tot de publieke taak rekent is er FIDO-technisch geen probleem. Er moet hier wel een College/Raadsbesluit aan ten grondslag liggen. De structuur van dit project is immers geen bankieren. Onder bankieren wordt verstaan geld lenen en uitzetten tegen een hogere rente en dat is in dit geval niet de reden van het aantrekken van een lening.

Artikel 1.20 van de Wet op het financieel toezicht (Wft) is van toepassing. Een gemeentelijke verordening is hiervoor derhalve noodzakelijk. De wetgever heeft dit op

nationaal niveau geregeld. Dit betekent dat na het College en Raadsbesluit een verordening dient te worden opgesteld. Het vaststellen van een "Verordening Zonnepanelenproject regio Zuidoost-Brabant gemeente Gemert-Bakel 2017" is noodzakelijk. De verordening zal separaat aan college en raad worden voorgelegd na de aanbesteding van het project.

Voor de inkoop van de zonnepanelen dient ook de door BIZOB opgestelde inkoopstrategie vastgesteld te worden. Om het project geen vertraging op te laten lopen, moet het besluit over de deelname voor 20 oktober 2017 genomen worden. Derhalve wordt het voorstel meteen na het collegebesluit aan de Raad voorgelegd op 5 oktober a.s.

Kanttekeningen

Onder kopje financieel en juridisch.

Uitvoering

In regionaal verband.

Bijlagen

Diversen

Ter inzage gelegde stukken

Diversen

Gemert, 19 september 2017

het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

Handtekening

Handtekening

